

Nasjonalt kvalitetsindikatorsystem: Kvalitetsindikatordefinisjon

Dagaktivitetstilbud for personer med demens	
1. Definisjon	Andel hjemmeboende personer med demensdiagnose som får dagaktivitetstilbud.
2. Sektor	Kommunale helse- og omsorgstjenester
3. Fagområde	Omsorg
4. Type	Prosess
5. Dimensjon av kvalitet	Tilgjengelig og rettferdig fordeling
6. Måleområde	Tilgang til kommunale tjenester
Godkjenning	
7. Dato publisert første gang	November 2017
8. Revisjonshistorikk	1.0 - november 2017: Etablert som ny kvalitetsindikator 2.0 - desember 2022: Revisjon i forbindelse med endring av datakilde fra IPLOS til KPR, endringer i måltall og overføring til ny mal.
Faglig begrunnelse/målsetting	
9. Begrunnelse for valg	<p>Demensplan 2025¹ har som mål at personer med demens fanges opp i rett tid, og at de og deres pårørende sikres medbestemmelse og deltakelse i et demensvennlig samfunn, slik at de kan leve aktive og meningsfulle liv med fysisk, sosial og kulturell aktivitet som er tilpasset den enkeltes interesser, ønsker og behov.</p> <p>Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2² beskriver kommunens ansvar for å tilby helse- og omsorgstjenester. Ifølge § 3-2 (7) skal kommunen tilby dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens.</p> <p>I henhold til Nasjonal faglig retningslinje om demens³ bør dagaktivitetstilbud inneholde både sosiale, kognitive og fysisk stimulerende aktiviteter. Dagaktivitetstilbud for personer med demens bør tilby meningsfulle aktiviteter som deltagerne kan mestre, og ha fokus på deltakernes ressurser og interesser, samt lokale forhold. Tilbudet kan for eksempel gis for å dekke deltagerens behov for aktivisering, tilsyn og omsorg, oppfølging av ernæring, personlig assistanse, eller som avlastning for pårørende. Innhold og formål i tilbudet vil kunne variere, både ut fra hvilket bistandsnivå de som skal motta tilbudet har og lokale forhold.</p> <p>Denne indikatoren måler hvor stor andel av hjemmeboende personer med demensdiagnose som har et dagaktivitetstilbud og om tilbudet varierer over tid.</p>
10. Målsetting	Andelen personer med demensdiagnose som får dagaktivitetstilbud er på et forsvarlig nivå, og det er ikke uønskede variasjoner mellom kommuner.
11. Begrepsavklaringer	<p>Dagaktivitetstilbud: Innhold og formål i tilbudet vil kunne variere, både ut fra hvilket bistandsnivå de som skal motta tilbudet har og lokale forhold. Lavterskeltilbud/åpne kommunale tilbud der personer gjøres oppmerksom på tilbudet og kan komme og gå uten avtaler, skal ikke registreres.</p> <p>Demens: Demens er en kronisk, uhelbredelig tilstand som skyldes ulike sykdommer eller skader i hjernen⁴. Av disse er Alzheimers sykdom den vanligste og mest kjente. Ved demens er prosessene i hjernen, som gjør at personen kan motta, bearbeide, lagre og uttrykke informasjon og utføre handlinger, forstyrret. Personen har kognitiv svikt som påvirker evnen til å fungere i dagliglivet.</p> <p>En undersøkelse fra 2020⁵ beregner at det er vel 100 000 personer med demens i Norge. Anslagene over hvor mange som får demenssykdom hvert år er fortsatt usikre, men det anslås at tallet nesten vil doubles fram mot år 2040. Sykdomsforløpet hos personer som har demens kan variere. Det vanligste er gradvis nedsatt mestringsevne. Symptomene er ofte få og knapt merkbare i starten, men blir etter hvert flere og tydeligere. Ofte utvikles demens over en 10–12-årsperiode.</p>
Beregning av indikator	
12. Hovedmåltall	<p>Måltall 1 : Andel hjemmeboende personer med demensdiagnose som får dagaktivitetstilbud.</p> <p>Teller: Antall hjemmeboende personer med registrert demensdiagnose i en kommune som per 31.12 som mottar dagaktivitetstilbud. Registrert med følgende i KPR⁶: Er iverksatt med tjenestekode 4. Diagnosekoder: ICPC-1 og ICPC-2: P70 ICD-10: F00-F03, samt G30</p> <p>Nevner: Totalt antall hjemmeboende personer med demensdiagnose i en kommune per 31.12. Registrert med følgende i KPR⁶:</p>

	Diagnosekoder: ICPC-1 og ICPC-2: P70, ICD-10: F00-F03, samt G30
13. Andre måltall	Måltall 2: Andel hjemmeboende personer med demensdiagnose som har vedtak om støttekontakt. Registrert med følgende i KPR ⁶ : Er iverksatt med tjenestekode 9. Diagnosekoder: ICPC-1 og ICPC-2: P70 ICD-10: F00-F03, samt G30 Teller: Antall hjemmeboende personer med demens med vedtak om støttekontakt Nevner: Samme som for hovedmåltall. Se punkt 12.
14. Klassifikasjoner og kodeverk	ICPC-2 og ICD-10, samt tjenestekoder i Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR) ⁶ .
15. Presiseringer rundt utvalg	Søkere/tjenestemottakere på langtidsopphold (tj.k. 21) ekskluderes.
16. Teknisk beregning og bearbeiding av datagrunnlag	Data brukes i hovedsak slik de blir innrapportert fra kommunen. Kommuner med færre enn fem personer blir prikket/anonymisert. Antallet vil inngå i aggregerte størrelser på kommune- og landsnivå.
17. Nivå for publisering	Land, fylker, kommuner.
Datainnsamling/datakilde	
18. Datakilde(r)	Datakilde er KPR i HelseDirektoratet. Individbaserte data sendes årlig elektronisk til HelseDirektoratet fra kommunene. Data for rapporteringsåret hentes i januar hvert år fra fagsystemet i kommunen.
19. Publiseringsfrekvens	Årlig
20. Lovhjemmel	Forskrift om kommunalt pasient- og brukerregister § 2-1 gir en overordnet ramme for hvilke opplysninger som kan registreres ⁷ .
Tolkning av tallene	
21. Sammenlignbarhet over tid og sted	Resultatet fra denne indikatoren egner seg for sammenlikning mellom kommuner og over tid.
22. Feilkilder og usikkerhet	Resultatene må tolkes med forsiktighet. Mange personer med demens mangler diagnose. I tillegg blir ikke alltid foreliggende diagnose rapportert inn til KPR. Nevneren, eller sammenligningsgrunnlaget for indikatoren, er derfor lavere enn det reelle antallet personer med demenssykdom. Tilbudets innhold og organiseringen av tilbudet kan også variere fra kommune til kommune.
23. Særskilt informasjon for tolkning av denne indikatoren	Andeler er beregnet per 31.12.
Publisering	
24. Publiseringsarenaer	Nasjonale kvalitetsindikatorer (NKI) - HelseDirektoratet
Referanser	
25. Referanser	<ol style="list-style-type: none"> Demensplan 2025 https://www.regjeringen.no/contentassets/b3ab825ce67f4d73bd24010e1fc05260/demensplan-2025.pdf Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-30 Nasjonal faglig retningslinje om demens https://www.helseDirektoratet.no/retningslinjer/demens Forekomst av demens i Norge https://demenskartet.no/ Rapport Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse (2020) https://www.aldringoghelse.no/wp-content/uploads/2021/06/arsrapport-2020-20210324.pdf IPLOS Funksjonell kravspesifikasjon IPLOS - funksjonell kravspesifikasjon (helseDirektoratet.no) Forskrift om kommunalt pasient- og brukerregister https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-08-25-1292?q=kpr